

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Amor sui.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

Eccli. 3. 20.

Aug. serm. 275.
Greg. lib. 2. cp.
54.

loquin congruentem deferri, memor dicti sapientis. *Quanto magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam. In summo honore, inquit in sermonibus de tempore Augustinus, summa tibi sit humilitas. Honoris laus est humilitatis virtus.* Et Gregorius Magnus ad Ioannem Episcopum Rauenatensem. *Nil in Episcopali cervice splendidius fulget, quam humilitas.*

VIDE V. Gloria vana, superbia, vestium luxus.

AMOR SUI.

Remedia contra amorem sui.

Eph. 5. 29.

Bas. reg. breu.
c. 54.
Greg. hom. 4. in
Ezech.
Aug. l. 14. c. 28.

Aug. l. 22. de ciu.
c. 22.
2. Tim. 3. 2.

G. hom. 4.
in Ezech.

Col. 3. 5.

Phil. 3. 19.

Ez. c. 28. l.
7. Reg. 15. 23.

I. REMED. Considera quid proprie sit amor sui. Agnitio enim morbi, vt vulgo dici solet, dimidiata sanitas est. Amor ergo sui non est naturalis ille amor, quo iubemur proximos, sicut nos ipsos diligere, & de quo Apostolus dixit, *Nemo vnquam carnem suam odio habuit, sed nutrit & fouet: sed vitiosus, & a natura corrupta profectus, quo quis tantum studet suis commodis, nulla ratione habita vel diuinae gloriae, vel alterius finis honesti, vt docent SS. Patres. Repugnat autem hoc vitium e diametro caritatis virtuti, vel amori Dei, vt tradit B. AUGUSTINUS in libris de ciuitate Dei. *Fecerunt, inquit, ciuitates duas amores duo: terrenam scilicet amor sui usque ad contemptum Dei: caelestem vero amoris Dei usque ad contemptum sui: illa in seipsa, haec in domino gloriatur.* Et est radix, fons & seminarium omnium vitiorum, vt late declarat idem Augustinus, & indicat D. Paulus in altera ad Timotheum epistola. Nam cum dixisset, *In nonissimis diebus erunt homines seipsos amantes, mox subiungit, cupiditas, superbia, blasphemia, parentibus non obediens, ingratus, sceleratus, sine affectione, sine pace, criminatosus, incontinentes &c. & voluptatum amatores magis, quam Dei.* Immo vix bonum aliquod opus facimus, etiam si arbitremur ad gloriam Dei factum, quod non isto vitio amoris sui inquinemus, dum occulte vel gloriam vel voluptatulam aliquam nostram in eo quaerimus. *Scimus, inquit B. GREGORIUS, quia vehementer claudit oculus cordis amor priuatus.* Quocirca omni ope contendere debes, vt hunc fontem obstruas, hanc radicem funditus extirpes, si ad virtutum, perfectaeque vitae culmen peruenire velis.*

II. REM. Considera amorem sui non solum omnium peccatorum, grauiumque ac leuium esse parentem & altricem, sed etiam esse speciem idololatriae. Si enim, teste Apostolo, *auaritia, sim ulacrorum seruitus est*, eo quod auarus, pecuniam suam, dum ea vti non audeat, quasi statua in arca defixam colat & adoret: gulosorum quoque & ebriosorum, secundum eundem *Deus Venter* sit, eo quod neglectis veri Dei mandatis cuticulae tantum curam dare videatur, quanto magis amor sui, suaeque voluntatis explende desiderium erit idolorum seruitus, ex quo & auaritia, & gula, caeteraque vitiorum capitalium pestes originem suam ducunt. Quam seruitutem ob oculos nobis posuit propheta Ezechiel, dum ait, *Dixisti, Deus ego sum: dedisti cor tuum quasi cor Dei.* Et Samuel, cum regi Sauli suae magis, quam diui-

diuinæ voluntati obsequenti dixit. *Quasi peccatū ariolūdi est Deo repugnare, & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.* Ille enim voluntatem suam Dei voluntati anteponebat, ac proinde eam supra Deū q. colebat & venerabatur.

III. REMED. Quia autē hic Amor sui valde humanā mentē excecet, vel vt loquitur B. GREGOR. *vehementer claudit oculū cordis, & idcirco non facile agnoscitur, maximè in excellentib. virtutū operib. vt in ipsa humilitate, & vanæ gloriæ contēptu, vt obseruauit B. AVGVST. in Confessionū libris.* *Sæpe enim, inquit, homo de ipso vanæ gloriæ contēptu gloriatur, ideoq. non iā de ipso gloria contēptu gloriatur:* Ita q. aduertere debes, quosdā huius pprii amoris effectus esse manifestos, nec à culpa læthalis peccati immunes, vt sunt septem peccata capitalia, aliāq. q. supra recensuit Apostolus, & in his facile pprii amoris ingeniū notatur. Alii verò sunt occulti, qui non facile agnoscuntur, & fere sunt noxæ leuioris & venialis. Exēpli loco sunt hi. Si in edēdo, bibēdo, dormiēdo, ambulando, aliūq. adiaphoris actionib. nō tam necessitatis, q. voluptatis tuæ habeas rationē; si in cultu corporis, domus, suppellectilis sis exquisitior, q. communis hominū mos ferat; si ob vitū corporis naturale, vel officii tibi impositi vilitatē, vel ob inopiā parentū pudore suffūdare: si monitionē, vel reprehensionē molestē feras: si à quibusdam bonis operibus abstineas, ne à vulgo irrideare: si libenter de rebus ad laudem tuam vergentibus loquere, vel alios loquentes audias: si ob lapsum leuē aliorum facile ad iram accendere, si iniuriam acceptam agrē remittas. si tristeris, cum tuum iudiciū non ab omnibus probatur: si cui sis plus æquo familiaris. Et id genus alia.

IV. REM. Apud animum tuū constitue, & in matutina oratione propone, te omnia ad gloriā Dei, non ad comodū tuū facturum iuxta consiliū Apostoli ita scribitis ad Corinth, *Sine māducatis, sine bibitis, vel aliud quid facitis, omnia in gloriā Dei facite.* Et ad Colossenses. *Omne quodcūq. facitis in verbo, aut in opere, omnia in nomine Domini Iesu Christi, gratias agētes Deo & Patri p. ipsum:* ita enim fiet, vt nō solū amorē illū pprium q. domesticū latronem conficias, sed etiā operib. aliōq. adiaphoris, vt est opus edēdi & bibēdi, si in gratia Dei sis, pmerearis augmentū gratiæ & gloriæ. Si verò qd. cōmédatione d. gnū priuatim, vel publicè egeris, id ex parte tua celare cōtendas, exēplo Christi, q. cū admiranda qd. dam patraffet, vt in sui transfiguratione, ea diuulgari vetuit: Si autē te inuito in publicū emanent, ea diuinæ gratiæ, nō tuæ industrię adscribe: & obrepenti cogitationi de vanā gloria cū Christo idēdē respōde. *Ego nō quero gloriā meā, Et si ego glorifico me ipsū, gloria mea nihil est.* Vel illud Davidis. *Nō nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriā.* Opera p. tium quoq. feceris, si nō ante cubitū cōcedas, q. cōscientiam tuā excusseris, nū aliqua in re comodū tuum, vel gloriā quaeris. *Quisquis enim vitæ suæ custodiā, inquit B. GREG. negligi, discutere,*

que agit, que loquitur, que cogitat, aut despicit, aut nescit, sibi metipso presens non est, quia semetipsum quotidie exquirere aut cognoscere sollicitus non est. Ille autem veraciter sibi in presenti est, qui se in suis actibus tanquam alium attendit. nam sunt multa peccata, que committimus, sed idcirco nobis graua non videntur, quia priuato nos amore diligentes, clausis nobis oculis in nostra deceptione blandimur.

Matt. 16. 24.

2. Tim. 2. 13.

Exo. 3. 14.

2. Cor. 12. 11.

Raym. in eius
vita.

Gal. 6. 3.

Eph. 4. 24.

Bas. q. 6. & 8.

G. hom. 32. in

Euang.

Gal. 2. 20.

Greg. ib.

Matt. 16. 24.

Matt. 3. 10.

Gal. 5. 24.

2. Cor. 9. 27.

Gal. 6. 14.

V. REMED. Serio te dede proprii amoris abnegationi. Quod remedium dedit summus medicus Christus. Qui vult, inquit venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me. Quod bifariam intelligi potest. Semel vt abnegete esse, quod es. Solus Deus negare se non potest, teste Apostolo. qui solus dicere potest. Ego sum, qui sum. Homo autem & quæuis creatura dicere potest, ego non sum, vel nihil sum, sicut dixit Paulus. nihil, inquit, minus fui ab iis qui sunt supra modum Apostoli, tamen nihil sum. Et S. Catharinæ Senensi initio visionum Dominus dixit. Ego sum qui sum. tu es, que non est: hoc se scis, omnes laqueos inimici franges. Immo quiuis ita sentire debet, nisi seductor sui esse velit. Qui enim existimat se aliquid esse, inquit idem Paulus, cum nihil sit, ipse se seducit. Qui autem nihil se esse putat, quomodo amorem sui retinere potest, vt commodum vel gloriolam in actionibus suis quærat? SECUNDO, abnegare temetipsum potes, si affectibus inordinatis renuncies, ac nouum hominem exuto vetere, vt loquitur Apostolus, induas. Sic enim abnegationem hanc exponit B. Basilius in regulis fufius disp. & S. GREGORIUS, qui sic scribit. Tunc nos ipsos abnegamus, cum vitamur, quod per vetustatem fuimus, & ad hoc nitimur, quod per nouitatem vocamur. Pensamus, quomodo se Paulus abnegauerat, qui dicebat, Vivo autem, iam non ego: extinctus quippe fuerat saeuus ille persecutor, & viuere cæperat pius prædicator. si enim ipse esset, pius profecto non esset. Sed qui se viuere denegat, dicat, unde est, quod sancta verba per doctrinam veritatis clamat? Protinus subdit, viuit vero in me Christus, ac si aperte dicat. Ego quidem à memetipso extinctus sum, quia carnaliter non viuo, sed tamen essentialiter mortuus non sum, quia in Christo spiritualiter viuo. DICES, difficile esse perfecte se abnegare, & omnem inordinatum sui amorem excindere. NON diffiteor. Fortasse ait idem Gregorius, laboriosum non est homini relinquere sua, sed valde laboriosum est relinquere semetipsum, minus quippe est, abnegare quod habet: valde autem multum est, abnegare quod est. Verum Christus idcirco mox adiecit (& tollat crucem suam) Labore indicans opus esse, securim ad hanc omnium vitiorum radicem ponendam: crucem tibi, non Christi, sed tuam esse ferendam, nempe vt carnem tuam crucifigas cum conuulsione eius, sicut crucifixit Paulus, qui scripsit. Castigo corpus meum, & in seruitutem redigo. Et mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Quod si & hæc crucula tibi onerosa sit, attende ad postrema verba sententiæ Christi. (& sequatur me) si enim duce Christo cruci-

erucifixio viam crucis & mortificationis ingressus fueris, omnia reddentur leuiora, quia ipse dixit: *Iugum meum suauis est, et onus meum leue.* Mat. 11. 30.

V I D E plura verbo. *Ambitio. Auaritia. Familiaritas nimia. Gloria vana. Gula. Immortificatio passionum. Iudicium proprium. Luxuria, Mortis metus. Tristitia, Voluntas propria, Voluptas carnis,*

A V A R I T I A.

Remedia contra Auaritiam.

I R E M E D. Considera in diuinis scripturis Auaritiæ crimen omnibus aliis quasi anteponi. Sic enim loquitur Ecclesiasticus. *Nihil est iniquius, quam amare pecuniam: hic enim et animam suam venalem habet.* Et paulo ante. *Auaro nihil est scelestius.* Et rursus. *Qui aurum diligit, non iustificabitur.* Paulus quoque Apostolus auaritiam hic appellat idolorum, vel simulacrorum seruitutem. Deinde eadem scripturæ auaros disertè regno cœlorum excludunt, & æternis inferni pœnis addicunt. Sic enim loquitur Propheta Baruch. *Vbi sunt, qui argentum thesaurizant, et aurum in quo confidunt homines? Exterminati sunt, et ad inferos descenderunt.* Et Christus. *Vae vobis diuitibus, qui habetis hic consolationem vestram.* Et. *Facilius est camelum per foramen acus transire, quam diuitem intrare in regnum cœlorum.* Tum Apostolus. *Qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem et in laqueum diaboli, et desideria multa inutilia et nocua, quæ mergunt homines in interitum et perditionem.* Ac B. I A C O B V S. *Agite nunc diuites, plorate ululantes in miseris vestris, quæ aduenient vobis. Diuitiæ vestrae putrefactæ sunt, et vestimenta vestra à tineis comesta sunt. Aurum et argentum vestrum aruginauit, et arugo eorum in testimonium vobis erit, et manducabit carnes vestras sicut ignis. Thesaurizastis vobis iram in nouissimis diebus.* Luc. 6. 24. Mat. 19. 24. 1. Tim. 6. 9. Iac. 5. 1.

II. R E M E D. Considera quam grauitè S. Patres de hoc vitio censent. BASILIVS. *Quanto diuitia magis augeantur, tanto plus adferunt curarum. Indes expectatur, et auarus cogitat, ne in ius trahatur, ne orphanus suas lacrymas in foro palam faciat. Nocte consultat, quomodo mane quosdam aduocatos sibi præparet, quomodo in iudicio mentiendo pauperem destitutum opprimat. Eius animam hæc cura continuo mordaces absumunt. Canis latrat, auarus putat furem esse. Mus forte persrepat, et auari cor salit, quemlibet vel puerum suspellum habens. Filios iam grandes vi insidiatores afficit, quod eorum iam ætas successionem expetere videtur, et c.* Ambrosius. *Exemplum auaris omnibus in Anania, à Petro punito, propositum est: ut qui eiusdem criminis reus fuerit, eiusdem supplicij in iudicij die sententia feriat. Grande igitur malum est auaritia, inò malorum omnium est origo, sicut ait Apostolus, radix autem omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes errauerunt à fide. Vides ergo, quia qui pecuniam appetit, fidem perdit: qui aurum redigit, gratiam prodigit.* Bas. hom. 21. Amb. ser. 55. Act. 5. 5. 1. Tim. 6. 10.